

Διεξαγωγή Ετήσιας Συνόδου Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και Παγκόσμιας Τράπεζας, 9 - 15 Οκτωβρίου 2023, στο Μαρακές. Η βιώσιμη ανάπτυξη της αφρικανικής ηπείρου και η συναφής απαραίτητη χρηματοδότηση στο επίκεντρο των συζητήσεων.

A. Το διάστημα μεταξύ 9 και 15 τρέχοντος, έλαβε χώρα, στο Μαρακές, η Ετήσια Σύνοδος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας, υπό την Γενική Διευθύντρια του ΔΝΤ, κα Kristalina Georgieva και τον Πρόεδρο της Παγκόσμιας Τράπεζας, κ. Ajay Banga. Στο εν θέματι κορυφαίο διεθνές γεγονός, στο οποίο ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στην βιώσιμη ανάπτυξη της αφρικανικής ηπείρου και στην εξασφάλιση της απαραίτητης προς τούτο χρηματοδότησης, υπολογίζεται η παρουσία περί των 14.000 συμμετεχόντων, μεταξύ οποίων 190 επίσημες Αντιπροσωπείες, υπό Υπουργούς Οικονομίας/Οικονομικών, Διοικητές Κεντρικών Τραπεζών και Προέδρους/Γενικούς Διευθυντές Διεθνών και Περιφερειακών Οργανισμών, εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα, εμπειρογνώμονες και ακαδημαϊκοί, εκπρόσωποι διεθνών και τοπικών ΜΚΟ, καθώς και ΜΜΕ.

Η άρτια διεξαγωγή της Συνόδου των δύο μεγάλων διεθνών χρηματοδοτικών Οργανισμών αποτέλεσε γεγονός μείζονος σημασίας για την μαροκινή πλευρά, δεδομένου ότι η πραγματοποίησή της στο Μαρακές σηματοδότησε την επιστροφή της διοργάνωσης αφενός στην αφρικανική ήπειρο, μετά παρέλευση 50 ετών από την πρώτη ανάλογη διοργάνωση στο Ναϊρόμπι, το 1973, και αφετέρου στην περιοχή MENA, μετά παρέλευση 20 ετών από ανάλογη διοργάνωση στο Ντουμπάι, το 2003. Το Μαρόκο αποκόμισε ιδιαιτέρως θετικά σχόλια, τόσο από τους συμμετέχοντες, όσο και από τα ΜΜΕ, για την επιτυχή διοργάνωση της εν λόγω Συνόδου, σε μία περίοδο, μάλιστα, που το Βασίλειο καλείται να αντιμετωπίσει τις σοβαρές συνέπειες του καταστροφικού σεισμού της 8^{ης} Σεπτεμβρίου τ.έ., ο οποίος στοίχισε τη ζωή σε 3.000 ανθρώπους και έπληξε σημαντικά την ευρύτερη περιοχή του Μαρακές.

Σε Κοινή Δήλωσή τους, η Παγκόσμια Τράπεζα, το ΔΝΤ, το μαροκινό Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και η Κεντρική Τράπεζα του Μαρόκου αναγνώρισαν την κλιματική αλλαγή, τις αυξανόμενες εισοδηματικές ανισότητες, τις διεθνείς γεωπολιτικές εντάσεις, την ψηφιακή μετάβαση και τον τεχνολογικό μετασχηματισμό, ως τις βασικές σύγχρονες παγκόσμιες προκλήσεις. Σύμφωνα με την ίδια Δήλωση, οι τέσσερις αρχές, οι οποίες σκιαγραφούν το γενικό πλαίσιο προόδου της παγκόσμιας πολυμερούς συνεργασίας προς όφελος όλων, συνίστανται 1) στην ενδυνάμωση της χωρίς αποκλεισμούς βιώσιμης ανάπτυξης (δομικές μεταρρυθμίσεις, διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης, στήριξη ευρισκόμενων σε δυσχερή κατάσταση χωρών), 2) την οικοδόμηση ανθεκτικότητας (θεσμική, μακροοικονομική, δημοσιονομική, περιβαλλοντική, αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστροφών), 3) την υποστήριξη μεταρρυθμίσεων (πράσινη μετάβαση, τεχνολογικός μετασχηματισμός, βελτίωση συστημάτων υγείας και εκπαίδευσης, προώθηση της ισότητας) και 4) την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό της παγκόσμιας συνεργασίας (παγκόσμιο νομισματικό σύστημα, πολυμερές εμπορικό σύστημα).

B. Στο περιθώριο της εν θέματι Συνόδου, έλαβε χώρα συνάντηση Υπουργικού επιπέδου για την επιτάχυνση της χρηματοδότησης της αφρικανικής ηπείρου, με τη συμμετοχή 48 αφρικανικών κρατών, κατά την οποία υιοθετήθηκε η «Διακήρυξη του Μαρακές» (Déclaration de Marrakech), όπου γίνεται έκκληση για την ανάπτυξη μιας «παγκόσμιας χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής πιο δίκαιης και περισσότερο ευνοϊκής για την ανάπτυξη της Αφρικής». Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ανάγκη ενίσχυσης της χρηματοδότησης και της μεταφοράς τεχνογνωσίας προς βελτίωση του επιπέδου των υποδομών της ηπείρου. Όσον αφορά την χρηματοδότηση δράσεων για το κλίμα, οι αφρικανικές χώρες ανέδειξαν την ανεπάρκεια της βοήθειας που λαμβάνουν, δεδομένου ότι μέχρι το 2020 η Αφρική ήταν αποδέκτης συναφών ετήσιων ροών χρηματοδότησης, οι οποίες κάλυπταν μόνο το 12% των πραγματικών αναγκών.

Σύμφωνα με δηλώσεις της Μαροκινής Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κας Nadia Fettah, ενώπιον ΜΜΕ, μετά την λήξη της Συνόδου, η εν λόγω Διακήρυξη των αφρικανικών χωρών επεδίωξε να υπογραμμίσει ότι οι οικονομικές και επενδυτικές προτεραιότητες θα πρέπει να καθορίζονται

από τα ίδια τα κράτη βάσει των αναγκών τους και όχι να κατευθύνονται από την Παγκόσμια Τράπεζα και το ΔΝΤ. Συναφώς, η Υπουργός ανακοίνωσε τη σύσταση μιας Αφρικανικής Ομάδας Εργασίας (Task Force Africaine) για τη συνέχιση του διαλόγου των αφρικανικών χωρών με τους συγκεκριμένους χρηματοδοτικούς Οργανισμούς.

Γ. Από τις δηλώσεις της κας Fettah, συγκρατείται, περαιτέρω, η ικανοποίηση αναφορικά με την απόφαση των δύο διεθνών χρηματοδοτικών Ιδρυμάτων να διατηρήσουν το επίπεδο της υφιστάμενης χρηματοδότησης, παρά το επισφαλές παγκόσμιο πλαίσιο, απόφαση ιδιαίτερης βαρύτητας για τις χώρες του Νότου. Ωστόσο, επεσήμανε την επείγουσα ανάγκη περαιτέρω αύξησης της χρηματοδότησης και ανέφερε, ότι η πράσινη χρηματοδότηση, που αναμένεται να απελευθερωθεί από τον ιδιωτικό τομέα, θα πρέπει αρχικώς να ενθαρρυνθεί μέσω αντιστοιχων χρηματοδοτικών πρωτοβουλιών της Παγκόσμιας Τράπεζας και του ΔΝΤ.

Όσον αφορά ειδικώς το Μαρόκο, η Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών αναγνώρισε ότι το Βασίλειο έχει ήδη πρόσβαση στα εξόχως βοηθητικά χρηματοδοτικά εργαλεία του ΔΝΤ, ενώ όσον αφορά την Παγκόσμια Τράπεζα, η χρηματοδότηση έχει ήδη αυξηθεί από 1,2 σε 1,8 δισ. \$, με προοπτικές περαιτέρω αύξησης. Επίσης, στο περιθώριο της Ετήσιας Συνόδου ΔΝΤ και Παγκόσμιας Τράπεζας, το μαροκινό Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών υπέγραψε Συμφωνίες χρηματοδότησης τόσο με τον Διεθνή Οργανισμό Χρηματοδότησης (International Finance Corporation –IFC) για χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα της χώρας, ύψους 195 εκ. \$, όσο και με την Αφρικανική Τράπεζα Εισαγωγών-Εξαγωγών (Banque africaine d'import-export - Afreximbank) για την χρηματοδότηση του εμπορίου εντός και εκτός Αφρικής, ύψους 1 δισ. \$. Τέλος, την παρελθούσα εβδομάδα, το Μαρόκο εξασφάλισε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων επιπλέον χρηματοδότηση ύψους 1 δισ. ευρώ, χρονικής διάρκειας 3 ετών, για την υλοποίηση του Προγράμματος ανασυγκρότησης των πληγείσων από τον σεισμό περιοχών.

Δ. Από ελληνικής πλευράς, στις εργασίες της Συνόδου συμμετείχε εξαμελής Αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χάρη Θεοχάρη. Στην ελληνική αποστολή συμμετείχαν η Υποδιοικήτρια της Τράπεζας της Ελλάδος, κα Χριστίνα Παπακωνσταντίνου, ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), κ. Δημήτρης Τσάκωνας, ο Σύμβουλος του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Αλέξης Τσιάντης, η Επικεφαλής του Γραφείου της Υποδιοικήτριας της Τράπεζας της Ελλάδος, κα Δήμητρα Δημητροπούλου, και η Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Γραφείου του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, κα Μαρία Αλμπάνη. Στο περιθώριο της Συνόδου, η ελληνική Αντιπροσωπεία πραγματοποίησε πλήθος διμερών συναντήσεων με στελέχη διεθνών οικονομικών και χρηματοδοτικών Οργανισμών και Φορέων.

Σημειώνεται ότι, όπως αποτυπώθηκε και στο μήνυμα που μετέφερε ο Βασιλιάς Mohammed VI στους συμμετέχοντες, η εν θέματι Σύνοδος αποτέλεσε σημαντική ευκαιρία για παγκόσμια προβολή και αναγνώριση των οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων, στις οποίες έχει προβεί το Μαρόκο την τελευταία εικοσαετία, καθιστώντας το ανθεκτικό στις αιφνίδιες εξελίξεις των τελευταίων ετών (πανδημία Covid-19, διαδοχικές ξηρασίες, επιπτώσεις πολέμου στην Ουκρανία). Επιπλέον, αποτέλεσε ευκαιρία ανάδειξης της καταλληλότητας και ετοιμότητας του Βασιλείου, αφενός να προσελκύσει και αξιοποιήσει, στο μέγιστο βαθμό, πρόσθετη διεθνή αναπτυξιακή χρηματοδότηση και ιδιωτικές επενδύσεις, και αφετέρου να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στην βιώσιμη ανάπτυξη της αφρικανικής ηπείρου γενικότερα.

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Ραμπάτ